

Preambuła: uznając życie obywateli w trzeźwości za niezbędny warunek moralnego i materialnego dobra Narodu, stanowi się, co następuje: [ustawa].

Prohibicja:

- RM, ze względu na bezpieczeństwo i porządek publiczny, w drodze rozporządzenia, może wprowadzać na czas określony na obszarze całego kraju albo jego części całkowity lub częściowy zakaz sprzedaży i podawania napojów alkoholowych. W sytuacjach wymagających niezwłocznego działania RM może wprowadzić zakaz w innym trybie;
- w innych niewymienionych miejscach, obiektach lub na określonych obszarach gminy, ze względu na ich charakter, rada gminy może wprowadzić czasowy lub stały zakaz sprzedaży, podawania, spożywania oraz wnoszenia napojów alkoholowych.

Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- **cel działania:** profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych;
- **podlega** ministrowi właściwemu do spraw zdrowia;
- **zadania:**
 - opiniowanie i przygotowywanie projektów aktów prawnych oraz planów działań w zakresie polityki dotyczącej alkoholu i problemów alkoholowych;
 - prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej, opracowywanie ekspertyz oraz opracowywanie i wdrażanie nowych metod profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;
 - udzielanie merytorycznej pomocy samorządom, instytucjom, stowarzyszeniom i osobom fizycznym, realizującym zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

Stanowisko PARPA w sprawie napojów bezalkoholowych:

(<https://www.parpa.pl/index.php/aktualnosci/1178-stanowisko-parpa-ws-sprzedazy-piwa-bezalkoholowego>).

Zasady:

- **najbliższa okolica punktu sprzedaży napojów alkoholowych** - obszar mierzony od granicy obiektu, zamknięty trwałą przeszkodą o charakterze faktycznym, taką jak krawędź jezdni, zabudowa, która ze względu na swój charakter uniemożliwia dostęp oraz kontakt wzrokowy i głosowy, mur bez przejść oraz ciek wodny bez bliskich przepraw
- napoje alkoholowe dostarcza się do miejsc sprzedaży tylko w naczyniach zamkniętych, z oznaczeniem nazwy producenta, rodzaju i ilości napoju oraz jego mocy;
- w miejscach sprzedaży i podawania napojów alkoholowych powinna być uwidoczniona informacja o szkodliwości spożywania alkoholu;
- zabrania się na obszarze kraju reklamy i promocji napojów alkoholowych, z wyjątkiem piwa, którego reklama i promocja jest dozwolona, pod określonymi warunkami;
- zabrania się wnoszenia napojów alkoholowych na teren zakładów pracy, stadionów i innych obiektów, w których odbywają się imprezy sportowe i rozrywkowe, a także obiektów lub miejsc objętych zakazem wnoszenia napojów alkoholowych
- środki z opłat za reklamy przeznaczane są na dofinansowanie zajęć sportowych dla uczniów, prowadzonych przez kluby sportowe działające w formie stowarzyszenia oraz inne organizacje pozarządowe oraz na zadania określone w przepisach o zdrowiu publicznym w zakresie aktywności fizycznej;
- dochody z opłat za zezwolenia wykorzystywane będą na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i inne podobne zadania (nie mogą na inne).

Działania administracji rządowej:

- minister właściwy do spraw oświaty i wychowania **uwzględnia problem trzeźwości i abstynencji wśród celów wychowania** oraz zapewnia w programach nauczania wiedzę o szkodliwości alkoholizmu dla jednostki oraz w życiu rodzinnym i społecznym;
- minister właściwy do spraw zdrowia oraz minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, a także minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, zapewniają **kształcenie niezbędnej liczby specjalistów z zakresu działalności profilaktycznej i leczniczej** oraz podejmowanie badań nad alkoholem i związanymi z nim problemami;
- minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, jednostki publicznej radiofonii i telewizji oraz inne właściwe organy i instytucje podejmują odpowiednie działania w zakresie rozwijania i popierania różnorodnych form działalności informacyjnej, kulturalnej i naukowej, mających na celu **uświadamianie o szkodliwości nadużywania alkoholu dla jednostki oraz życia rodzinnego i społecznego, krzewienia trzeźwości i abstynencji oraz wykorzenienia szkodliwych zwyczajów i sposobów picia alkoholu.**

Działania JST:

- samorząd województwa realizuje zadania w postaci wojewódzkiego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych stanowiącego część strategii wojewódzkiej w zakresie polityki społecznej, uwzględniającego cele operacyjne dotyczące przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Program jest realizowany przez regionalny ośrodek polityki społecznej lub inną jednostkę wskazaną w programie;
- gmina prowadzi działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu. Realizacja zadań jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalanego corocznie przez radę gminy, uwzględniającego cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Gminny program jest realizowany przez ośrodek pomocy społecznej, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej, lub inną jednostkę wskazaną w tym programie;
- wójtowie (burmistrzowie, prezydenci miast) powołują gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, podejmujące czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego.

Uchwały Rady Gminy:

- ustala, w drodze uchwały, maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy;
- może ustalić, w drodze uchwały, maksymalną liczbę zezwoleń odrębnie dla poszczególnych jednostek pomocniczych gminy;
- ustala, w drodze uchwały, zasady usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych (*publikowane w WoDzU*);
- może ustalić, w drodze uchwały, dla terenu gminy lub wskazanych jednostek pomocniczych gminy, ograniczenia w godzinach nocnej sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży. Ograniczenia mogą dotyczyć sprzedaży prowadzonej między godziną 22⁰⁰ a 6⁰⁰ (*publikowane w WoDzU*);
- może wprowadzić, w drodze uchwały, w określonym miejscu publicznym na terenie gminy odstępstwo od zakazu spożywania napojów alkoholowych, jeżeli uzna, że nie będzie to miało negatywnego wpływu na odpowiednie kształtowanie polityki społecznej w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i nie będzie zakłócało bezpieczeństwa i porządku publicznego (*publikowane w WoDzU*).

Obrót hurtowy napojami alkoholowymi

- obrót hurtowy napojami alkoholowymi - zakup napojów alkoholowych w celu dalszej ich odsprzedaży przedsiębiorcom posiadającym właściwe zezwolenia;
- obrót hurtowy w kraju napojami alkoholowymi o zawartości powyżej 18% alkoholu może być prowadzony tylko na podstawie zezwolenia wydanego przez ministra właściwego do spraw gospodarki;
- obrót hurtowy w kraju napojami alkoholowymi o zawartości do 18% alkoholu może być prowadzony tylko na podstawie zezwolenia wydanego przez marszałka województwa;
- zezwolenia wydaje się na podstawie wniosku przedsiębiorcy;
- zezwolenia wydaje się oddzielnie na obrót hurtowy następującymi rodzajami napojów alkoholowych:
 - o zawartości do 4,5% alkoholu oraz na piwo,
 - o zawartości powyżej 4,5% do 18% alkoholu, z wyjątkiem piwa,
 - o zawartości powyżej 18% alkoholu;
- zezwolenia na obrót hurtowy wydaje się na czas oznaczony:
 - napojami alkoholowymi do 18% nie dłuższy niż 2 lata,
 - napojami alkoholowymi powyżej 18% - nie dłuższy niż rok;

Cofnięcie zezwolenia na obrót hurtowy

- zezwolenia minister właściwy do spraw gospodarki lub właściwy marszałek województwa cofa w przypadku:
 - nieprzestrzegania warunków,
 - wprowadzenia do obrotu napojów alkoholowych pochodzących z nielegalnych źródeł,
 - popełnienia przestępstwa, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, przez osobę odpowiedzialną za działalność przedsiębiorcy posiadającego zezwolenie,
 - przedstawienia fałszywych danych w oświadczeniu,
 - orzeczenia wobec przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną albo wobec osoby odpowiedzialnej za działalność przedsiębiorcy posiadającego zezwolenie, zakazu prowadzenia działalności gospodarczej objętej zezwoleniem,
 - zlecenia przez przedsiębiorcę, na podstawie umów, prowadzenia obrotu hurtowego napojami alkoholowymi innym przedsiębiorcom;
- zezwolenia minister właściwy do spraw gospodarki lub właściwy marszałek województwa może cofnąć w przypadku:
 - nieprzestrzegania warunków,
 - powtarzającego się zakłócania porządku publicznego w miejscu obrotu;
- przedsiębiorca, któremu cofnięto zezwolenie, może wystąpić z wnioskiem o ponowne wydanie zezwoleń nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia wydania decyzji o jego cofnięciu.

Wygaśnięcie zezwolenia na obrót hurtowy

- zezwolenia wygasają w przypadku:
 - likwidacji przedsiębiorstwa lub zawiadomienia o zaprzestaniu prowadzenia obrotu hurtowego napojami alkoholowymi,
 - upływu terminu ważności zezwolenia,
 - zmiany składu osobowego wspólników spółki cywilnej;
- na wniosek przedsiębiorcy, którego zezwolenie wygasło minister właściwy do spraw gospodarki lub właściwy marszałek województwa wydaje zezwolenie z określeniem terminu na wyprzedaż posiadanych zapasów napojów alkoholowych. Termin, określony w zezwoleniu na wyprzedaż, nie może być dłuższy niż 6 miesięcy od dnia wygaśnięcia zezwolenia.

Zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych

- sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży może być prowadzona tylko na podstawie zezwolenia wydanego przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta), właściwego ze względu na lokalizację punktu sprzedaży;
- zezwolenie wydaje się na podstawie wniosku przedsiębiorcy, oddzielnie na następujące rodzaje napojów alkoholowych:
 - do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo;
 - powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa);
 - powyżej 18% zawartości alkoholu
- zezwolenia wydaje się po uzyskaniu pozytywnej opinii gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy;
- do wniosku o wydanie zezwolenia należy dołączyć następujące dokumenty:
 - dokument potwierdzający tytuł prawny wnioskodawcy do lokalu stanowiącego punkt sprzedaży napojów alkoholowych,
 - zgodę właściciela, użytkownika, zarządcy lub administratora budynku, jeżeli punkt sprzedaży będzie zlokalizowany w budynku mieszkalnym wielorodzinnym,
 - decyzję właściwego państwowego inspektora sanitarnego o zatwierdzeniu zakładu;
- zezwolenie wydaje się na czas oznaczony, nie krótszy niż 4 lata, a w przypadku sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży - nie krótszy niż 2 lata.

Cofnięcie zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych:

- zezwolenie organ zezwalający cofa w przypadku:
 - nieprzestrzegania określonych w ustawie zasad sprzedaży napojów alkoholowych, a w szczególności:
 - sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nieletnim, nietrzeźwym, na kredyt lub pod zastaw,
 - sprzedaży i podawania napojów alkoholowych z naruszeniem zakazów,
 - nieprzestrzegania określonych w ustawie warunków sprzedaży napojów alkoholowych,
 - powtarzającego się co najmniej dwukrotnie w okresie 6 miesięcy, w miejscu sprzedaży lub najbliższej okolicy, zakłócania porządku publicznego w związku ze sprzedażą napojów alkoholowych przez dany punkt sprzedaży, gdy prowadzący ten punkt nie powiadamia organów powołanych do ochrony porządku publicznego,
 - wprowadzenia do sprzedaży napojów alkoholowych pochodzących z nielegalnych źródeł;
 - przedstawienia fałszywych danych w oświadczeniu,
 - popełnienia przestępstwa w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez osobę odpowiedzialną za działalność przedsiębiorcy posiadającego zezwolenie,
 - orzeczenia, wobec przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną albo wobec osoby odpowiedzialnej za działalność przedsiębiorcy posiadającego zezwolenie, zakazu prowadzenia działalności gospodarczej objętej zezwoleniem;
- przedsiębiorca, któremu cofnięto zezwolenie, może wystąpić z wnioskiem o ponowne wydanie zezwolenia nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia wydania decyzji o jego cofnięciu.

Wygaśnięcie zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych:

- zezwolenie wygasa w przypadku:
 - likwidacji punktu sprzedaży,
 - upływu terminu ważności zezwolenia,
 - zmiany rodzaju działalności punktu sprzedaży,
 - zmiany składu osobowego wspólników spółki cywilnej,
 - niedopełnienia w terminach obowiązku:
 - złożenia oświadczenia,
 - dokonania opłaty w określonej wysokości;

- zezwolenie wygasa z upływem 30 dni od dnia upływu terminu dopełnienia obowiązku złożenia oświadczenia, jeżeli przedsiębiorca w terminie 30 dni od dnia upływu terminu do dokonania czynności nie złoży oświadczenia wraz z jednoczesnym dokonaniem **opłaty dodatkowej** w wysokości 30% opłaty;
- zezwolenie wygasa z upływem 30 dni od dnia upływu terminu dopełnienia obowiązku dokonania opłaty, jeżeli przedsiębiorca w terminie 30 dni od dnia upływu terminu do dokonania czynności nie wniesie raty **opłaty powiększonej** o 30% tej opłaty;
- przedsiębiorca, którego zezwolenie wygasło z przyczyn określonych w ust. 12 pkt 5, może wystąpić z wnioskiem o wydanie nowego zezwolenia nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy od dnia wydania decyzji o wygaśnięciu zezwolenia;
- na wniosek przedsiębiorcy, którego zezwolenie wygasło, organ zezwalający może wydać zezwolenie z określeniem terminu na wyprzedaż posiadanych, zinwentaryzowanych zapasów napojów alkoholowych. Termin określony w zezwoleniu na wyprzedaż nie może być dłuższy niż 6 miesięcy od dnia wygaśnięcia zezwolenia

Jednorazowe zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych

- na sprzedaż napojów alkoholowych przedsiębiorcom posiadającym zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz jednostkom OSP mogą być wydawane jednorazowe zezwolenia;
- zezwolenia wydawane są na okres do 2 dni;
- przedsiębiorcom, których działalność polega na dostarczaniu żywności na imprezy zamknięte organizowane w czasie i miejscu wyznaczonym przez klienta, w oparciu o zawartą z nim umowę, zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych mogą być wydawane na okres do dwóch lat.

Oprac. mgr Anna Maciąg